

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci navrhovatele: **Ing. F. Č.**, proti odpůrci: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2, o návrhu ze dne 7. 6. 2021 na zrušení bodů I. až V. mimořádného opatření odpůrce ze dne 2. 3. 2021, č. j. MZDR 40555/2020-4/MIN/KAN, ve znění mimořádného opatření ze dne 22. 5. 2021, č. j. MZDR 21735/2021-1/MIN/KAN,

t a k t o :

Návrh navrhovatele na vydání předběžného opatření ze dne 14. 9. 2021 **se z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Navrhovatel se návrhem ze dne 7. 6. 2021 domáhal mimo jiné zrušení v záhlaví uvedených částí opatření obecné povahy – mimořádného opatření odpůrce, kterým odpůrce nařídil postup při nařízení izolace ve smyslu § 2 odst. 6 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (čl. I.), při ukončení izolace (čl. II.), při zabránění šíření epidemie onemocnění COVID-19 (čl. III.), při nenařízení izolace (čl. IV. a V.).

[2] Podle navrhovatele PCR test neproazuje a nikdy neprokazoval přítomnost aktivního živého viru ve vzorku u testované osoby. Test říká, že se u osoby nachází alespoň nějaká část daného viru. Tedy například již 14 dní mrtvého. Na základě takového testu může být jedinci nařízena karanténa, což je neospravedlnitelné. Jedinec může vykazovat pozitivitu ještě dlouho po prodělání nemoci, v ojedinělých případech i měsíce, což samo o sobě podtrhuje nutnost na jedince bez příznaků uvalit karanténu. Uvalení karantény v závislosti na přítomnosti v nějakém prostoru bez nutnosti prokazovat přenos nákazy označil navrhovatel za neospravedlnitelné omezování osobní svobody. Karanténu totiž není možné uložit na principu „co kdyby náhodou.“ Napadené opatření dále navrhovatele diskriminuje oproti osobám, které se podrobily očkování proti onemocnění, kterým se karanténa nenařizuje. Navrhovatel uvádí i další důvody tvrzené nezákonnosti napadeného opatření.

[3] V podání ze dne 14. 9. 2021 označeném jako 15. verze návrhu navrhovatel požádal o vydání předběžného opatření rušícího účinky bodů I. až V. napadeného opatření na navrhovatele. Podle navrhovatele je vydání předběžného opatření nutné pro zamezení finančních škod vzniklých na straně státu formou odškodnění za finanční, majetkovou,

nemajetkovou, či jinou újmu přiznanou soudy navrhovateli a jakýmkoliv jiným navrhovatelům, v rámci současných i budoucích návrhů vedených proti odpůrci či jiným orgánům státu či nestátním subjektům, zvyšující se každým dnem udržování současného nezákonného stavu způsobovaného vydáním, aplikací a vymáháním dodržování opatření ze stran subjektů jakkoliv opatřením dotčených či opatření vydávajících. Navrhovatel upozornil, že omezování svobody již trvá 550 dnů a konstatoval, že se nesmí připustit pokračování tohoto stavu. Akceptování nezákonnosti jako nového normálu může mít hrůzné nepředvídatelné následky na celou společnost. Dále uvedl, že vlivem činnosti odpůrce přišel o veškerý smysl života, přišel o možnost tančit. Konstatoval, že se blíží období dešťů a zimy, které nepřilíš dobře snáší a s ohledem na to, jaký na něj dané období mělo dopad za současných nezákonných opatření, prohlásil, že další takové období za trvání stejného nezákonného omezování již nemá šanci přežít. Závěrem uvedl, že v souvislosti s opatřením a způsobem jeho vymáhání zaměstnavatelem přišel o zaměstnání. Musel proto vyhledat psychiatrickou péči. Situace je pro navrhovatele natolik tíživá, že nevyklučuje, že by mohl představovat ohrožení pro zdraví a majetek jiných osob (např. při možném konfliktu s ostrahou v obchodě, která jej nevpustí bez roušky). Uvádí, že nemá v úmyslu komukoliv jakkoliv škodit, klade však současně otázku, kam až může člověk v krizové situaci a při pomatení smyslů dojít.

[4] V podání ze 7. 10. 2021 označeném jako 20. verze návrhu navrhovatel svůj návrh na vydání předběžného opatření upravil tak, že výrokem I. se odpůrci zakazuje nadále s navrhovatelem po dobu platnosti předběžného opatření jednat jako s osobou podezřelou z nákazy. Dosavadní návrh navrhovatele na vydání předběžného opatření označil navrhovatel jako výrok II. Dále se domáhal toho, aby soud určil dobu konce platnosti předběžného opatření na neurčito, jelikož nelze předem stanovit, kdy a jaké opatření přestane platit. Ohledně argumentace nahlížení na osobu navrhovatele jako na osobu podezřelou z nákazy poukázal na část 3.9. svého návrhu.

[5] Odpůrce se k návrhu navrhovatele na vydání mimořádného opatření nevyjádřil.

[6] Nejvyšší správní soud po zvážení všech předložených argumentů dospěl k závěru, že návrhu na vydání předběžného opatření nelze vyhovět.

[7] Podle § 38 odst. 1 s. ř. s. platí, že *byl-li podán návrh na zahájení řízení a je potřeba zatímně upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu, může usnesením soud na návrh předběžným opatřením účastníkům uložit něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet. Ze stejných důvodů může soud uložit takovou povinnost i třetí osobě, lze-li to po ní spravedlivě žádat.*

[8] Předběžné opatření je výjimečným institutem, jehož účelem je zatímní úprava poměrů účastníků soudního řízení, hrozí-li pokračováním dosavadního stavu věcí nebo naopak jejich změnou vážná újma. K tomu, aby bylo možno návrhu na vydání předběžného opatření vyhovět, je především třeba v souladu s ustálenou rozhodovací praxí Nejvyššího správního soudu trvat na tom, že povinností účastníka navrhujiícího předběžné opatření je dostatečně konkrétně tvrdit hrozící vážnou újmu, resp. takovou újmu odpovídajícím způsobem osvědčit. K definici vážné újmy se Nejvyšší správní soud vyjádřil například v usnesení ze dne 24. 5. 2006, čj. Na 112/2006-37, v němž výslovně uvedl,

pokračování

že „vážnou újmu je nutno zejména rozumět takový zásah do právní sféry účastníka, (...) který představuje natolik zásadní narušení této jeho sféry, že po účastníkovi nelze spravedlivě požadovat, aby jej, byť dočasně, snášel. Vážnou újmu tedy budou zejména intenzivní zásahy do intimní sféry navrhovatele, do jeho vlastnických práv či do jiných jeho subjektivních práv, zejména těch, která mají povahu práv ústavně zaručených“.

[9] Smyslem institutu předběžného opatření není předběžné posouzení důvodnosti podaného návrhu ve věci samé. Předběžné opatření je vydáváno v zásadě bez ohledu na důvodnost návrhu ve věci samé, podmínkou pro jeho vydání je existence bezprostředně hrozící vážné újmy (viz usnesení NSS ze dne 30. 3. 2021, čj. 6 Ao 2/2021-98, odst. 19). Předběžným opatřením zpravidla ani nelze dosáhnout stejného výsledku, jakého se účastník domáhá ve věci samé. Tím by totiž byla popřena zmíněná povaha tohoto institutu jako dočasného, prozatímního a naopak rozhodování o věci samé by bylo takovým předběžným opatřením předurčeno, že své podstaty by ztratilo smysl a bylo by pouze formálním rozhodováním (viz usnesení NSS ze dne 22. 4. 2021, čj. 4 Ao 1/2021-56, a ze dne 19. 5. 2021, čj. 7 Ao 13/2021-72).

[10] Předně je třeba uvést, že navrhovatel ani netvrdil, že by mu byla aktuálně uložena povinnost podrobit se izolaci či karanténě, popř. že by s ním bylo zacházeno jako s osobou podezřelou z nákazy, jedná se pouze o hypotetickou možnost, resp. o obavy stěžovatele z eventuální aplikace mimořádného opatření na jeho osobu. Již z toho plyne, že návrh na vydání předběžného opatření je nedůvodný, neboť vážná újma vyplývající z aplikace mimořádného opatření mu aktuálně bezprostředně nehrozí.

[11] Navrhovatel se návrhem na vydání předběžného opatření domáhá toho, aby soud vůči jeho osobě do rozhodnutí ve věci samé pozastavil účinky napadeného mimořádného opatření. Z obsahu jeho návrhu vyplývá, že nesouhlasí s tím, že jsou mimořádnými opatřeními omezována jeho práva a svobody, nemůže vykonávat některé aktivity a činnosti, což špatně nese. Takové důvody nicméně v souladu s výše uvedenou judikaturou nemohou být důvodem k vydání předběžného opatření, protože se v zásadě jedná o důvody, pro které se domáhá zrušení daného mimořádného opatření. Teprve v případě, že by se jeho návrh na zrušení mimořádného opatření ukázal důvodným, by mohl dosáhnout kýženého výsledku, tedy toho, aby se na něj stanovená pravidla neuplatnila. Usnesení o (ne)vydání předběžného opatření ani není rozhodnutím, ve kterém by se soud mohl věcně zabývat otázkou, v jakém postavení vystupují soukromé osoby vykonávající povinnosti, které jim mimořádné opatření stanovuje (např. kontrolující dodržování podmínek pro čerpání služeb apod.).

[12] Stejně tak tvrzení o újmě hrozící státu není důvodem pro vydání předběžného opatření na základě návrhu navrhovatele. Navrhovatel totiž může docílit vydání předběžného opatření toliko v případě, že tvrzená újma hrozí jeho osobě, nikoli státu. Daná újma je navíc v současné době čistě hypotetická, neboť i v tomto případě je jejím prvotním předpokladem závěr o nezákonnosti napadeného mimořádného opatření. Jak bylo výše uvedeno, tvrzenou nezákonností se soud může zabývat teprve při posuzování návrhu ve věci samé. Stejně tak jsou proto čistě hypotetické a předběžné úvahy o tom, zda by se někdo v případě vyslovení nezákonnosti mimořádného opatření domáhal žalobou náhrady újmy způsobené mimořádným opatřením a zda by jeho žaloba byla

úspěšná. Hrozící újmou není ani procesní postup soudu v jiných řízeních, tj. zda projednává návrhy týkající se mimořádných opatření přednostně či nikoli, jak tvrdí navrhovatel.

[13] Co se týče tvrzených dopadů mimořádného opatření do zdravotního (psychického) stavu navrhovatele a do jeho osobního a pracovního života, navrhovatel předně tato svá tvrzení žádným způsobem neosvědčil. Především však z jeho tvrzení plyne, že důsledky tohoto stavu nevyplývají z mimořádného opatření samotného, ale z toho, že se jím navrhovatel odmítá řídit, protože s ním nesouhlasí. Důvodem pro vyhovění návrhu není ani navrhovatelem tvrzená hrozící újma na zdraví či majetku jiných osob. Navrhovatel navíc tuto újmu nespojuje přímo s důsledky pravidel obsažených v samotném mimořádném opatření, ale tvrdí, že tuto újmu „*v pomatení smyslu*“ může sám způsobit. Nejvyšší správní soud si je samozřejmě vědom toho, že dlouhotrvající omezení plynoucí z mimořádných opatření odpůrce vydaných v důsledku pandemie onemocnění covid-19 se negativně projevují v hospodářském i sociálním životě celé společnosti, přičemž některé osoby tato omezení mohou zasahovat více a citlivěji než jiné. Ani posledně uvedená tvrzení navrhovatele však nemohou být pro vydání jím navrhovaného předběžného opatření dostatečná. Naopak je třeba důrazně apelovat na navrhovatele, pocituje-li u sebe možnost špatného zvládnutí jím popisovaných krizových situací, aby je řešil odbornou lékařskou cestou (kterou dle svých tvrzení využívá), a nikoli formou návrhu na vydání předběžného opatření. Nejvyšší správní soud považuje za zcela nepřipadné a nepřijatelné, pokud navrhovatel spojuje otázku (ne)vyhovění návrhu na vydání předběžného opatření s hrozbou svého možného budoucího protiprávního jednání.

[14] S ohledem na výše uvedené proto Nejvyšší správní soud návrh na vydání předběžného opatření podle § 38 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Vzhledem k tomu, že navrhovatel již poplatek za návrh na vydání předběžného opatření uhradil, neukládal mu soud povinnost tento poplatek hradit.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. října 2021

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu